A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2020. október 6.*

„Előzetes döntéshozatal – Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások – 2002/20/EK irányelv – 13. cikk – A rádiófrekvenciák használati jogaiért kivetett díj – Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjára adót kivető nemzeti ágazati nemzeti szabályozás – Az állami javakra vonatkozó közigazgatási koncesszió létesítésére vagyonátruházási adót kivető nemzeti szabályozás”

A C-443/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baszkföld felsőbírósága, Spanyolország) a Bírósághoz 2019. június 7-én érkezett, 2019. április 24-i határozatával terjesztett elő

a **Vodafone España SAU**

és

a **Diputación Foral de Gipuzkoa**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nyolcadik tanács),

tagjai: L. S. Rossi tanácselnök, J. Malenovský (előadó) és N. Wahl bírák,

főtanácsnok: G. Pitruzzella,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Vodafone España SAU képviseletében J. L. Buendía Sierra, E. Gardeta González és J. Viloria Gutiérrez abogados,

– a Diputación Foral de Gipuzkoa képviseletében J. L. Hernández Goicoechea abogado és B. Urizar Arancibia procuradora,

– a spanyol kormány képviseletében kezdetben S. Jiménez García és A. Rubio González, később Jiménez García, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– az Európai Bizottság képviseletében J. Rius és L. Nicolae, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 337., 37. o.; helyesbítés: HL 2013. L 241., 8. o.) módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Engedélyezési irányelv) (HL 2002. L 108., 21. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 337. o.) (a továbbiakban: 2002/20 irányelv) 13. cikkének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Vodafone España SAU és a Diputación Foral de Gipuzkoa (Guipuzkoa tartományi tanácsa, Spanyolország) között egy olyan adó tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelyet e társaságra az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használati jogának közigazgatási koncessziója címén vetettek ki, amelyet e társaságnak ítéltek oda.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2002/20 irányelv (18), (30) és (32) preambulumbekezdése kimondja:

„(18) Az általános felhatalmazásban csak olyan feltételek szerepelhetnek, amelyek az elektronikus hírközlési ágazatra jellemzőek. Az általános felhatalmazás nem köthető olyan feltételekhez, amelyek az egyéb meglévő, nem kifejezetten az elektronikus hírközlési ágazatra vonatkozó nemzeti jog révén már alkalmazandók. […]

[…]

(30) Az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói számára igazgatási díj fizetése írható elő, a nemzeti szabályozó hatóságnak a felhatalmazási rendszer fenntartásával és a használati jogok megadásával összefüggő tevékenységei finanszírozása céljából. […]

[…]

(32) Az igazgatási díjak mellett a rádiófrekvenciák és számok használatára vonatkozóan használati díj is kivethető, az ilyen erőforrások legelőnyösebb felhasználását biztosító eszközként. Az ilyen díjak nem hátráltathatják az újító szolgáltatások és a piaci verseny fejlődését. […]”

4 Ezen irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ennek az irányelvnek a célja az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacának létrehozása az engedélyezési szabályok és feltételek harmonizációja és egyszerűsítése révén, e hálózatok és szolgáltatások nyújtásának a Közösség egészében való megkönnyítése érdekében.”

5 Az említett irányelv „Elektronikus hírközlő hálózatokra és elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozó általános felhatalmazás” című 3. cikke (2) bekezdésének szövege a következő:

„Az elektronikus hírközlő hálózatok szolgáltatása, illetve az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása – a 6. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek, illetve az 5. cikkben említett használati jogok sérelme nélkül – csak általános felhatalmazás tárgyát képezheti. […]”

6 Ezen irányelvnek „Az általános felhatalmazáshoz, illetve a rádiófrekvencia- és számhasználati jogokhoz fűzött feltételek, valamint az egyedi kötelezettségek” című 6. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az elektronikus hírközlő hálózatok működtetésére és az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános felhatalmazás, valamint a rádiófrekvencia-használati és a számhasználati jog csak a mellékletben felsorolt feltételekhez köthető. E feltételeknek megkülönböztetésmenteseknek, arányosaknak és átláthatóknak kell lenniük, és a rádiófrekvencia-használati jogok tekintetében összhangban kell lenniük [az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Keretirányelv) (HL 2002. L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.)] 9. cikkével.

[…]

(3) Az általános felhatalmazás csak olyan feltételeket tartalmazhat, amelyek kifejezetten az ágazatra vonatkoznak és szerepelnek a melléklet A. részében; nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyek a vállalkozásokra más nemzeti jogszabályok alapján vonatkoznak.

(4) A tagállamok az általános felhatalmazásban szereplő feltételeket nem tüntethetik fel ismét a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok megadása kapcsán.”

7 A 2002/20 irányelv „Igazgatási díjak” című 12. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Az általános felhatalmazás keretében szolgáltatást nyújtó vagy hálózatot szolgáltató vállalkozások számára, illetve a használati joggal rendelkező vállalkozások számára kivetett igazgatási díjnak olyannak kell lennie:

a) amely csak azoknak az igazgatási költségeknek az összességét fedezi, amelyek az általános felhatalmazási rendszer, a használati jogok és a 6. cikk (2) bekezdésében említett egyedi kötelezettségek kezelése, ellenőrzése és alkalmazása során felmerülnek, amelyek között szerepelhet a nemzetközi együttműködés, a harmonizáció és szabványosítás, a piacelemzés, a megfelelés-ellenőrzés és egyéb piaci ellenőrzés költsége, valamint a másodlagos jogszabályok és a közigazgatási határozatok – például hozzáférésre és összekapcsolásra vonatkozó határozatok – elkészítésével és végrehajtásával összefüggő szabályozási munka költsége; és

b) amelyet az egyes vállalkozások között olyan tárgyilagos, átlátható és arányos módon osztanak meg, amely minimálisra csökkenti a további igazgatási és kapcsolódó ráfordításokat.”

8 Ezen irányelvnek „A használati jogok és a létesítménytelepítési jogok díjai” című 13. cikke értelmében:

„A tagállamok feljogosíthatják az illetékes hatóságot arra, hogy olyan díjakat vessen ki a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogokért, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt létesítmények telepítésére vonatkozó jogokért, amelyek tükrözik az ilyen erőforrások optimális felhasználásának biztosítására vonatkozó igényt. A tagállamok biztosítják, hogy az ilyen díjak tárgyilagos mérce szerint indokoltak, átláthatóak, megkülönböztetéstől mentesek

[helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől mentesek] és a céljukkal arányosak legyenek, és hogy megállapításuk a […] 2002/21/EK irányelv 8. cikkében szereplő célkitűzések figyelembevétele mellett történjen.”

9 A 2002/20 irányelv melléklete az alábbiakat írja elő:

„[…]

A. Az általános felhatalmazáshoz fűzhető feltételek

[…]

2. Igazgatási díjak ezen irányelv 12. cikkének megfelelően.

[…]

B. A rádiófrekvencia-használati jogokhoz fűzhető feltételek

[…]

6. Használati díjak ezen irányelv 13. cikkének megfelelően.

[…]”

A spanyol jog

A távközlésre vonatkozó szabályozás

10 A 2003. november 3-i Ley 32/2003 General de Telecomunicaciones (a távközlésről szóló 32/2003. sz. általános törvény; a BOE 2003. november 4-i 264. száma, 38890. o.; a továbbiakban: LGT 2003) ültette át a spanyol jogba a 2002. évben elfogadott távközlési irányelveket, amelyek között szerepel a 2002/20 irányelv is.

11 E törvény 49. cikke értelmében:

„(1) A piaci szereplők és az állami tulajdonú rádiófrekvenciák, illetve a számkiosztási erőforrások használati jogainak jogosultjai kötelesek megfizetni a jogszabályokban meghatározott díjakat.

(2) Az említett díjak a következők fedezését szolgálják:

a) a másodlagos közösségi jogszabályok és közigazgatási aktusok – különösen az összekapcsolásra és a hozzáférésre vonatkozó ilyen jogszabályok és aktusok – előkészítésével és végrehajtásával összefüggő szabályozási munka kapcsán felmerülő igazgatási költségek;

b) az e törvényben létrehozott rendszer kezelése, ellenőrzése és alkalmazása során felmerülő költségek;

c) az állami tulajdonú frekvenciák allokációjával kapcsolatos jogok, valamint az állami tulajdonú rádiófrekvenciák és számkiosztás használati jogainak kezelésével, ellenőrzésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerülő költségek;

d) az e törvény 6. cikkében szabályozott bejelentésekkel kapcsolatos költségek;

e) a nemzetközi együttműködés, a harmonizáció és a szabványosítás, illetve a piacelemzés költségei.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak sérelme nélkül az állami tulajdonú rádiófrekvenciák használatával, a számkiosztással és az elektronikus hírközlési hálózatok kiépítéséhez szükséges állami vagyonnal kapcsolatos díjak célja, hogy biztosítsák ezen erőforrások optimális felhasználását, figyelembe véve a használatba adott vagyontárgy értékét és szűkös mivoltát. E díjaknak hátrányos megkülönböztetéstől menteseknek, átláthatóaknak, tárgyilagos mérce szerint indokoltaknak és a céljukkal arányosaknak kell lenniük. Emellett elő kell mozdítaniuk a 3. cikkben meghatározott célok megvalósítását és az ott írt elvek tiszteletben tartását, a szabályozásban meghatározott feltételeknek megfelelően.

[…]”

12 E rendelkezés tartalmát lényegében átvette a 2014. május 9-i Ley 9/2014 General de Telecomunicaciones (a távközlésről szóló 9/2014. sz. általános törvény; a BOE 2014. május 10-i 114. száma, 35824. o.; a továbbiakban: LGT 2014) 71. cikke.

13 Az LGT2014 I. melléklete tartalmaz egy „Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációját terhelő díj” című 3. pontot, amelynek (1) bekezdése, amely lényegében megegyezik az LGT 2003 I. melléklete 3. pontjának (1) bekezdésével, a következőképpen szól:

„Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használat vagy különleges használat céljából a gazdasági szereplők által egy vagy több személy vagy szervezet részére történő allokációja az e bekezdésben meghatározott részletes szabályok szerinti éves díjfizetést von maga után.

Az e díj címén a kötelezett által fizetendő összeg meghatározásánál figyelembe kell venni az allokált frekvencia használatának piaci értékét és azt a hasznot, amelyre a kedvezményezett annak révén szert tehet. […]”

14 Az LGT 2014 I. melléklete 3. pontjának (6) bekezdése értelmében:

„[…] A[z állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjáért fizetendő] díj megfizetésének elmulasztása indokolhatja az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjához való jog felfüggesztését vagy megvonását […]”

15 Az LGT 2014 62. cikke értelmében, amely lényegében az LGT 2003 45. cikkének felel meg:

„[…]

Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák különleges használata a megosztott használati engedély tárgyát képező frekvenciasávok használata, a szolgáltatók vagy felhasználók számának korlátozása nélkül, egyedileg meghatározott műszaki feltételek mellett és egyedileg meghatározott szolgáltatások céljából.

Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használata bizonyos frekvenciák kizárólagos vagy korlátozott számú használó általi, ugyanazon tárgyi alkalmazási körben való használata.

[…]

(3) Az e célra engedélyezett frekvenciasávoknak az elektronikus hírközlési szolgáltatók által telepített vagy üzemeltetett nyilvános elektronikus hírközlő hálózatok segítségével történő különleges használata esetén az állami tulajdonú rádiófrekvenciák használatára vonatkozó jogok megadása általános engedély formájában történik.

[…]

(4) Az állami tulajdonú rádiófrekvenciák használati jogának megadása egyedi engedély formájában történik a következő esetekben:

a) ha a különleges használati jognak rádióamatőrök általi lefoglalásáról vagy más olyan, gazdasági tartalom nélküli használati jog lefoglalásáról van szó, amely ilyen egyedi engedélyről rendelkező különös szabályozásnak van alávetve;

b) ha a magánhasználati jogot a kérelmező által saját részre történő szolgáltatásnyújtás céljából adják meg, kivéve a közigazgatási szervek esetét, amelyek állami allokációt igényelnek.

(5) Az előző bekezdésekben nem említett minden más esetben az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használati joga közigazgatási koncesszióhoz kötött. E koncesszió odaítélése az elektronikus hírközlési szolgáltatói minőséghez és [a 2011. november 14-i Real Decreto Legislativo 3/2011 por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley de Contratos del Sector Público (a közbeszerzésekről szóló törvény átdolgozásának jóváhagyásáról szóló 3/2011. sz. királyi törvényerejű rendelet; a BOE 2011. november 16-i 276. száma, 117729. o.) által] szabályozott szerződések odaítélésére vonatkozó tilalom hiányához van kötve.

[…]”

A vagyonátruházást terhelő adóra vonatkozó szabályozás és az okiratba foglalt jogügyletek

16 A Texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados-nak (a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogügyleteket terhelő adóról szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt változata) a Real Decreto Legislativo 1/1993, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados (a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogügyleteket terhelő adóról szóló törvény egységes szerkezetbe foglalt szövegének jóváhagyásáról szóló, 1993. szeptember 24-i 1/1993. sz. királyi törvényerejű rendelet; a BOE 1993. október 20-i 251. száma, 29545. o.) által módosított változata 7. cikkének (1) bekezdése és az 1987. december 30-i Norma Foral 18/1987, del territorio histórico de Guipuzkoa, del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados (Guipuzkoa történelmi területének a vagyonátruházási adóról és az okiratba foglalt jogügyletek adójáról szóló, 1987. december 30-i 18/1987. sz. tartományi törvénye) 7. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Adóköteles vagyonátruházásnak minősül:

[…]

b) a dologi jogok, kölcsön-/hitel-, kauciós/letéti, bérleti, tartási jogviszonyok és közigazgatási koncessziók létesítése, kivéve ha azok vasúti infrastruktúrák vagy kikötői és repülőtéri épületek, illetve létesítmények használatára vonatkozó jog átengedésére irányulnak.”

17 A Reglamento de desarrollo de la Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones, en lo relativo al uso del dominio público radioeléctrico-nak (a távközlésről szóló 2003. november 3-i 32/2003. sz. általános törvénynek az állami tulajdonú rádiófrekvenciák használata tekintetében történő végrehajtására vonatkozó rendelet) a Real Decreto 863/2008, por el que se aprueba el Reglamento de desarrollo de la Ley 32/2003, de 3 de noviembre, General de Telecomunicaciones, en lo relativo al uso del dominio público radioeléctrico (a távközlésről szóló 2003. november 3-i 32/2003. sz. általános törvénynek az állami tulajdonú rádiófrekvenciák használata tekintetében történő végrehajtására

vonatkozó rendelet elfogadásáról szóló 2008. május 23-i 863/2008. sz. királyi rendelet; a BOE 2008. június 7-i 138. száma, 26305. o.) által módosított változata 28. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében:

„A nemzeti hírközlési hatóság általános közigazgatási eljárás keretében […] visszavonhatja az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használatát lehetővé tévő engedélyeket a következő okok fennállása esetén:

[…]

b) a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogügyleteket terhelő adó megfizetésének elmulasztása.

[…]”

18 A 2003. december 17-i Ley 58/2003 General Tributaria (az általános adózásról szóló 58/2003. sz. törvény; a BOE 2003. december 18-i 302. száma, 44. o.) 2. cikke az „adó” fogalmát úgy határozza meg, mint olyan „ellentételezés nélkül” előírt levonást, „amelynek keletkeztető tényállását olyan ügyletek, aktusok vagy tények képezik, amelyek nyilvánvalóvá teszik az adóalany pénzügyi teljesítőképességét”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

19 A Vodafone España spanyol területen mobiltelefonos szolgáltatásokat nyújtó távközlési szolgáltató.

20 2011-ben a Vodafone España számára több, a 2,6 GHz-es frekvenciasávra vonatkozó, állami tulajdonú rádiófrekvencia magáncélú használatára vonatkozó koncessziót ítéltek oda, és e társaság az LGT 2003 I. mellékletének 3. pontja alapján meg is fizette az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjáért fizetendő díjat. A vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogügyleteket terhelő adóról szóló 18/1987. sz. tartományi törvénynek megfelelően a Vodafone España ezenfelül önrevíziót végzett, és megfizette a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogcselekményeket terhelő adót (a továbbiakban: vagyonátruházási adó) is.

21 Mivel azonban úgy ítélte meg, hogy ez az adó ellentétes az uniós joggal, a Vodafone España közigazgatási úton kérte az általa e jogcímen korábban megfizetett összegek visszatérítését.

22 Mivel a kérelmét elutasították, a Vodafone España az azt elutasító határozatokkal szemben hatályon kívül helyezés iránti keresetet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz, lényegében arra hivatkozva, hogy a vagyonátruházási adó megfizetésének kötelezettsége a 2002/20 irányelv 13. cikkével ellentétes kettős adóztatást von maga után, mivel ugyanazon tény, nevezetesen az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használatára vonatkozó közigazgatási koncesszió egyszerre keletkeztet díjat az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjáért és vagyonátruházásra kivetett adót.

23 Guipuzkoa tartományi tanácsa vitatja, hogy kettős adóztatás állna fenn, mindezt arra alapítva, hogy a spanyol jogban a „díj” és az „adó” fogalma elkülönül egymástól. Lényegében azt állítja, hogy az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációját terhelő díjfizetési kötelezettséget keletkeztető tény az állami tulajdonban álló frekvenciának magáncélú használat céljából történő allokációja, míg a vagyonátruházást terhelő adó a magáncélú használati jogok átengedése révén történő vagyonátruházást sújtja. Szerinte a 2002/20 irányelv 12. és 13. cikke nem korlátozza a tagállamok azon lehetőségét, hogy az e cikkekben meghatározottakon kívül olyan más típusú adóterheket is bevezessenek, mint például a vagyonátruházási adó vagy a társasági adó, amelyeknek valamennyi gazdasági szereplő alanya.

24 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az állami tulajdonú rádiófrekvenciákra vonatkozó jogi szabályozás lényegében azonos a 2003. november 3-i Ley 33/2003 del Patrimonio de las Administraciones Públicas (a közigazgatási szervek vagyonáról szóló 33/2003. sz. törvény; a BOE 2003. november 4-i 264. száma,

20254. o.) 84–104. cikkében megállapított általános szabályozással, amely a spanyol közigazgatási szervek állami vagyonának egészére alkalmazandó. E bíróság ebből azt a következtetést vonja le, hogy az a távközlési szolgáltató, amely bizonyos frekvenciák tekintetében kizárólagos nyertes ajánlattevővé válik, az állami vagyont illetően valódi koncessziót kap, amely ugyanolyan jellegű, mint a vagyonátruházást és az okiratba foglalt jogügyleteket terhelő adóról szóló 18/1987. sz. tartományi törvény 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett koncesszió, amelynek a hatálya – valamennyi koncesszióhoz hasonlóan – az átengedett állami javak ideiglenes magáncélú használatára terjed ki, díj megfizetése ellenében.

25 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság szerint az a tény, hogy a vagyonátruházási adó megfizetésének elmulasztása a rádiófrekvencia-használati engedély visszavonásának egyik lehetséges okát képezi, úgy is értelmezhető, hogy a nemzeti jogalkotó szándéka szerint a vagyonátruházási adó megfizetése *de facto* egyik előfeltétele az állami tulajdonú rádiófrekvenciák magáncélú használatára vonatkozó jogok átengedésének.

26 Ugyanakkor, mivel úgy ítélte meg, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdéseket vet fel, a Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Baszkföld felsőbírósága, Spanyolország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni [2002/20] irányelv 13. cikkét, illetve az ahhoz kapcsolódó és azt kiegészítő cikkeket, hogy e cikkel ellentétes az, hogy a Spanyol Királyság és különösen Gipuzkoa adójogi szempontból önálló történelmi területe a rádiófrekvenciáknak a már [az állami tulajdonú rádiófrekvencia allokációja után díjat] fizető távközlési szolgáltató által történő használatát [vagyonátruházási adóval] terheli, amelyet az állami tulajdont képező javak közigazgatási koncesszióira általános jelleggel és az említett adóra irányadó tartományi szabályozás alapján kell alkalmazni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

27 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 2002/20 irányelv 13. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam, amelynek szabályozása előírja, hogy a rádiófrekvencia-használati jogot az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjára vonatkozó adó terheli, emellett az e területre tartozó közigazgatási koncessziók létesítését olyan vagyonátruházási adóval sújtja, amely általános jelleggel terheli az állami tulajdonban álló javakra vonatkozó közigazgatási koncessziók létesítését, egy olyan szabályozás értelmében, amely az elektronikus hírközlési ágazatban nem alkalmazható különös jelleggel.

28 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a 2002/20 irányelv 1. cikke értelmében ezen irányelv célja az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacának létrehozása az engedélyezési szabályok és feltételek harmonizációja és egyszerűsítése révén annak érdekében, hogy megkönnyítsék e hálózatok és szolgáltatások nyújtását az Európai Unió egészében.

29 E célból ezen irányelv nem csupán az általános engedélyek megadásának eljárásaira, illetve a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok odaítélésével kapcsolatos eljárásokra, és ezen engedélyek tartalmára vonatkozó szabályokat ír elő, hanem az említett eljárásokhoz kötődő azon pénzügyi terhek természetére és terjedelmére vonatkozó szabályokat is, amelyeket a tagállamok az elektronikus hírközlési szolgáltatások ágazatában vethetnek ki a vállalkozásokra (2015. december 17-i Proximus ítélet, C-454/13, EU:C:2015:819, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30 Közelebbről, a 2002/20 irányelv „Igazgatási díjak” című 12. cikke előírja, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatókra igazgatási díjat lehet kivetni, amelynek célja a nemzeti szabályozó hatóságnak az engedélyezési rendszer kezelésével és a használati jogok odaítélésével kapcsolatos tevékenységei finanszírozása.

31 Ezen igazgatási díjakon kívül ezen irányelvnek „A használati jogok és a létesítménytelepítési jogok díjai” című 13. cikke felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogokat, valamint az általuk az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtói számára biztosított állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt elhelyezett létesítmények telepítésére vonatkozó jogokat olyan díjnak vessék alá, amelynek célja e létesítmények optimális használatának biztosítása.

32 Amint az az állandó ítélkezési gyakorlatból kiderül, a 2002/20 irányelv alapján a tagállamok az irányelvben említetteken kívül nem vethetnek ki az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások biztosításáért egyéb adókat és illetékeket (lásd ebben az értelemben: 2015. december 17-i Proximus ítélet, C-454/13, EU:C:2015:819, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), vagyis a jelen ítélet 30. és 31. pontjában említetteket.

33 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság először is arra keresi a választ, hogy a terhek halmozódása összeegyeztethető-e a 2002/20 irányelv 13. cikkével.

34 E tekintetben elegendő emlékeztetni arra, hogy a Bíróság korábban már kimondta, hogy a 2002/20 irányelv 13. cikke nem zárja ki többféle teher halmozódását abban az értelemben, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely olyan teher kivetését írja elő, amely a frekvenciák optimális használatának előmozdítására irányul, és az ugyanezen célnak megfelelő valamely más terhen felül írják elő, amennyiben e terhek együttesen megfelelnek az említett 13. cikkben meghatározott feltételeknek (lásd, ebben az értelemben: Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 48. pont).

35 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy az alapügy tárgyát képező vagyonátruházást terhelő levonás az alkalmazandó nemzeti jog értelmében nem „díjnak”, az egyetlen olyan fogalomnak, amelyre a 2002/20 irányelv 13. cikke utal, hanem „adónak” minősül.

36 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az érintett adóteher vizsgálata keretében a kérdést előterjesztő bíróságot nem kötheti ez utóbbinak az alkalmazandó nemzeti jog szerinti minősítése, és hogy e bíróság feladata, hogy annak objektív jellemzőire támaszkodjon (lásd ebben az értelemben: 2017. január 18-i IRCCS – Fondazione Santa Lucia ítélet, C-189/15, EU:C:2017:17, 29. pont).

37 Következésképpen az a körülmény, hogy a jelen esetben az alapügy tárgyát képező adóteher a nemzeti szabályozás értelmében „adónak” minősül, önmagában nem akadálya annak, hogy a 2002/20 irányelv 13. cikkének hatálya alá tartozzon.

38 Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy egy olyan „adónak”, mint az alapügy tárgyát képező adó, a 2002/20 irányelvvel való összeegyeztethetőségét megkérdőjelezheti-e az a körülmény, hogy arra egy olyan szabályozás vonatkozik, amely nem alkalmazható különös jelleggel az elektronikus hírközlési ágazatra.

39 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy kétségtelen, hogy a 2002/20 irányelv 6. cikkének a (18) preambulumbekezdéssel együttesen értelmezett (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az általános felhatalmazás, amely az elektronikus hírközlő hálózatok, illetve elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozó jogot biztosítja, kizárólag az elektronikus hírközlési ágazatra vonatkozó különös feltételeket tartalmazhat, a vállalkozásokra a más, nem kifejezetten erre az ágazatra vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében alkalmazandó feltételeket azonban nem.

40 Mindazonáltal, amint az a 2002/20 irányelv 6. cikkének a melléklet A. és B. részével együttesen értelmezett (4) bekezdéséből következik, egyrészt a rádiófrekvencia-használati jogok, másrészt az általános felhatalmazás olyan egymástól eltérő eljárások tárgyát képezik, amelyeknek a feltételei nem azonosak.

41 Következésképpen a 2002/20 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében előírt, az általános felhatalmazásra alkalmazandó követelmény nem terjeszthető ki az irányelv 13. cikkében említett díjakra, és ennélfogva az a körülmény, hogy valamely díjra egy olyan tagállami szabályozás az irányadó, amely nem képez az elektronikus hírközlési ágazatra vonatkozó különös szabályozást, önmagában nem képezheti akadályát ezen irányelv, közelebbről annak 13. cikke alkalmazásának.

42 Negyedszer, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az a tény, hogy a vagyonátruházási adó az összes gazdasági szereplőre alkalmazandó, és nem csak az elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtóira, kihatással van-e a 2002/20 irányelv 13. cikkének az alapügyre való alkalmazhatóságára.

43 E tekintetben a Bíróság korábban már kétségkívül kimondta, hogy jellemzőire való figyelemmel, az olyan díj, amelynek alanyai nem kizárólag elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató vagy elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók vagy a 2002/20 irányelv 13. cikkében említett jogok jogosultjai, nem minősül az e cikk értelmében vett „díjnak” (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 4-i Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 36. pont).

44 Mindazonáltal a Bíróság pontosította, hogy ez említett ügyben ez az eset állt fenn, mivel az alapügy tárgyát képező díjfizetési kötelezettséget keletkeztető tény nem kapcsolódott a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt elhelyezett létesítmények telepítésére vonatkozó jogok megadásához (lásd ebben az értelemben: 2014. szeptember 4-i Belgacom és Mobistar ítélet, C-256/13 és C-264/13, EU:C:2014:2149, 37. pont), hiszen az a körülmény, hogy az említett díj az összes gazdasági szereplőt terhelte, nem volt meghatározó e következtetés levonása szempontjából.

45 Ebből következik, hogy az olyan teher, amely az összes gazdasági szereplőre alkalmazandó, a 2002/20 irányelv 13. cikkének hatálya alá tartozhat, amennyiben az azt keletkeztető tény a rádiófrekvencia- vagy számhasználati jogok, illetve az állami vagy magántulajdonú ingatlanokon, azok felett vagy alatt elhelyezett létesítmények telepítésére vonatkozó jogok megadásához kapcsolódik.

46 Márpedig ez az eset áll fenn különösen akkor, ha az érintett terhet az elektronikus hírközlő hálózatokat szolgáltató és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra a rádiófrekvencia-használati jog ellenértékeként vetik ki (lásd ebben az értelemben: 2015. október 6-i Base Company ítélet, C-346/13, EU:C:2015:649, 22. pont).

47 A jelen ügyben az alkalmazandó nemzeti jog, különösen az LGT 2003 45. cikke alapján úgy tűnik, hogy az állami tulajdonú rádiófrekvenciákra vonatkozó közigazgatási koncesszió odaítélése elengedhetetlen ahhoz, hogy az állami tulajdonú rádiófrekvenciák kizárólagos használatára vonatkozó jogot élvezni lehessen. Ezenkívül az LGT 2003 végrehajtási rendeletének a 863/2008. sz. királyi rendelettel jóváhagyott változata 28. cikke (1) bekezdésének b) pontjából következik, hogy a vagyonátruházási adó megfizetésének elmulasztása az ilyen felhasználást lehetővé tévő engedély visszavonásának egyik lehetséges okát képezi.

48 Úgy tűnik tehát – a nemzeti jog értelmezésére kizárólagos hatáskörrel rendelkező kérdést előterjesztő bíróság általi vizsgálat fenntartása mellett –, hogy a vagyonátruházási adó megfizetése a rádiófrekvencia-használati jog megszerzésének előfeltételét képezi, és ennélfogva ezen „adó” az e jog ellenértékeként kivetett teher jellemzőivel rendelkezik.

49 Abban az esetben, ha a fenti tényezőket figyelembe véve a kérdést előterjesztő bíróság arra a következtetésre jutna, hogy a vagyonátruházási adó a 2002/20 irányelv 13. cikkének hatálya alá tartozik, e bíróság feladata lesz annak vizsgálata, hogy ezen adó és az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációját terhelő díj együttesen megfelel-e az említett 13. cikkben meghatározott feltételeknek (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 48. pont).

50 E tekintetben a rádiófrekvencia-használati jogokért kivetett azon tehernek, amelyet a tagállamok bevezethetnek, objektív módon igazoltnak, átláthatónak, hátrányos megkülönböztetéstől mentesnek és arányosnak kell lennie a tervezett használatra tekintettel, és figyelembe kell vennie többek között a verseny előmozdításának és a rádiófrekvenciák hatékony kihasználásának célját (lásd ebben az értelemben: 2013. március 21-i Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 46. pont).

51 A 2002/20 irányelvnek a (32) preambulumbekezdéssel együttesen értelmezett 13. cikkéből az is kitűnik, hogy a rádiófrekvenciák használatáért a távközlési szolgáltatókra kivetett tehernek a rádiófrekvenciák optimális kihasználásának biztosítására kell irányulnia, és nem akadályozhatja az innovatív szolgáltatások és a piaci verseny fejlődését (2013. március 21-i Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 47. pont).

52 Ami közelebbről a rádiófrekvenciák használatáért fizetendő teher összege meghatározásának módját illeti, a szűkös erőforrásnak minősülő állami tulajdon használatának engedélyezése lehetővé teszi a jogosult számára, hogy jelentős gazdasági előnyhöz jusson, és előnyöket biztosít számára az ezen erőforrást szintén felhasználni és hasznosítani kívánó más gazdasági szereplőkhöz képest, ami igazolja az olyan teher kivetését, amely többek között a szóban forgó szűkös erőforrás használatának értékét tükrözi (2013. március 21-i Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

53 Ilyen körülmények között az annak biztosítására irányuló cél, hogy a szolgáltatók a legelőnyösebb módon használják azokat a szűkös erőforrásokat, amelyekhez hozzáférnek, maga után vonja, hogy e teher összege megfelelő szinten legyen meghatározva, többek között ezen erőforrások használati értékének kifejezéséhez, ami megköveteli az érintett piac gazdasági és technológiai helyzetének figyelembevételét (2013. március 21-i Belgacom és társai ítélet, C-375/11, EU:C:2013:185, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/20 irányelv 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amelynek szabályozása előírja, hogy a rádiófrekvencia-használati jogot az állami tulajdonú rádiófrekvenciák allokációjára kivetett díj terheli, emellett az e területre tartozó közigazgatási koncessziók létesítését vagyonátruházási adónak veti alá, ami általános jelleggel sújtja az állami tulajdonba tartozó javak koncesszióba adását, egy olyan szabályozás alapján, amely nem alkalmazható különös jelleggel az elektronikus hírközlési ágazatban, olyan esetben, amikor az ezen adókötelezettséget keletkeztető tény a rádiófrekvencia-használati jogok megadásához kötődik, amennyiben e díj és ez az adó együttesen megfelel az e cikkben említett feltételeknek, különösen annak a feltételnek, amely a rádiófrekvencia-használati jog ellenértékeként beszedett összeg arányosságára vonatkozik, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

55 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nyolcadik tanács) a következőképpen határozott:

A 2009. november 25-i 2009/140/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Engedélyezési irányelv) 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amelynek szabályozása előírja, hogy a rádiófrekvencia-használati jogot az állami tulajdonú

rádiófrekvenciák allokációjára kivetett díj terheli, emellett az e területre tartozó közigazgatási koncessziók létesítését vagyonátruházási adónak veti alá, ami általános jelleggel sújtja az állami tulajdonba tartozó javak koncesszióba adását, egy olyan szabályozás alapján, amely nem alkalmazható különös jelleggel az elektronikus hírközlési ágazatban, olyan esetben, amikor az ezen adókötelezettséget keletkeztető tény a rádiófrekvencia-használati jogok megadásához kötődik, amennyiben e díj és ez az adó együttesen megfelel az e cikkben említett feltételeknek, különösen annak a feltételnek, amely a rádiófrekvencia-használati jog ellenértékeként beszedett összeg arányosságára vonatkozik, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások